

Lucie Hrochová

Rozplétání

● — pointa

Rozplétání

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Lucie Hrochová
Rozplétání – e-kniha
Copyright © Pointa Publishing s.r.o., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Lucie Hrochová

Rozplétání

KNIHA S POINTOU

Nakladatelská online služba a komunita Pointa mění způsob vydávání knih a zapojuje čtenáře do dění.

Jak to u nás funguje? Autor na Pointu přichází s rukopisem a najde si knižní kolegy od grafika až po korektorku. Práce na knize ale začíná až o něco později. Pro její zrod je zásadní předprodej. S jeho pomocí získává autor od čtenářů menší finanční částky a celkový obnos pak použije na vydání i veškeré náklady, které jsou s ním spojené. A jak už vyplývá z předchozích vět, právě čtenáři jsou pro Pointu a její autory stěžejní.

Čtenář si na Pointě může procházet rozpracované projekty, číst si ukázky, debatovat s autory, a co je nejdůležitější – může knihu podpořit v předprodeji. Bez pomoci čtenářů by u nás knihy nemohly vycházet.

O té, kterou právě držíš v ruce, už je rozhodnuto. Podívej se na Pointě i na další knihy, jejichž osud můžeš ovlivnit.

www.pointa.cz

Milý Luboši,
věnuji Ti tuto knihu. S tak velkým DÍKY, že ho musím zmenšit do
jednoho slova, aby se sem vešlo.

Lucie

TATO KNIHA ŽIJE DÍKY

Adamovi, Adamovi, Adéle, Adéle, Adéle, Alexandře, Alžbětě, Alžbetě, Anetě, Anetě, Anetě, Anetě, Barboře, Beatě, Blance, Blance, Blance, Bohuslavovi, Boženě, Dagmar, Danielovi, Davidovi, Davidovi, Denise, Denise, Denise, Dominice, Elišce, Elišce, Elišce, Elišce, Evě, Evě, Evě, Evě, Gabriele, Haně, Haně, Haně, Haně, Iloně, Ireně, Ivě, Ivě, Ivě, Ivaně, Ivaně, Ivětě, Ivětě, Jakubovi, Jakubovi, Janovi, Janovi, Janovi, Janě, Janě, Janě, Janě, Janě, Janě, Jarmile, Jaroslavě, Jiřímu, Jiřímu, Jiřímu, Jitce, Jitce, Johaně, Josefovi, Josefovi, Juliáně, Jurajovi, Karolíně, Kataríně, Kateřině, Kateřině, Kateřině, Kateřině, Kateřině, Kateřině, Kateřině, Kláře, Kláře, Kláře, Kristýně, Kristýně, Kristýně, Kryštofovi, Květoslavě, Ladislavovi, Lence, Lence, Lence, Lence, Leoně, Leoně, Liborovi, Lindě, Lubošovi, Lucii, Lucii, Lucii, Ludmile, Lukášovi, Magdaleně, Magdaléně, Manuelovi, Marcele, Marcele, Markétě, Markétě, Martě, Martinovi, Martinovi, Martinovi, Martině, Martině, Martině, Martině, Martině, Michaele, Michaele, Michalovi, Michalovi, Mile, Miroslavovi, Monice, Naděžďě, Natálii, Nikol, Nikole, Nikole, Olze, Olze, Patrikovi, Pavlovi, Pavlovi, Pavlíně, Pavlíně, Peterovi, Petrovi, Petrovi, Petrovi, Petrovi, Petře, Petře, Radkovi, Radkovi, Radce, Radce, Radmile, Renatě, Robertovi, Romaně, Simoně, Stanislavě, Šárce, Šárce, Šárce, Šárce, Šárce, Tatianě, Tereze, Tereze, Tereze, Tereze, Tomášovi, Tomášovi, Tomášovi, Tomášovi, Tomášovi, Václavovi, Věře, Veronice, Veronice, Veronice, Veronice, Veronice, Veronice, Viduovi, Vladimíře, Vlastě, Vojtěchovi, Zdeňkovi, Zdeňce, Zdeňce, Zuzaně, Zuzaně, Zuzaně a Zuzaně.

Také díky Danielovi Folklor, gymnáziu Ledec nad Sázavou, Hands Dance, JAMU, Jogínkám, Kavárně Kovárně, městu Světlá nad Sázavou, Mikro-teatru, Mydlárně GALYS, Nekonečnému hříběti, ProARTu, The Roosters, Vlněným sestřám, no a především díky Tobě a Tvému času věnovanému následujícím stránkám. Děkuji.

PROLOG

Zdalo se mi, že si s babičkou dáváme závody. Klečely jsme vedle sebe na zemi ve startovní pozici a já přemýšlela, jestli by náhodou nebylo správné nechat ji vyhrát, když je o tolik starší, ale jistá jsem si tím nebyla.

Kdosi mávnul praporkem a my vyběhly. Už v první vteřině mě babička předběhla, přestože jen pomaličku klusala, zatímco já napínala svaly svého dospělého mladého těla, seč jsem mohla. Měla bych přece s přehledem vyhrávat. Jak to, že nevyhrávám?

Myšlenka na to, že bych babičce přenechala vítězství, se mi jaksi vykouřila z hlavy a dým mě teď štípal do očí. Když jsem jej zběsilým máváním rozehnala a podívala se pod nohy, zjistila jsem, že celou dobu běžím na běžícím pásu.

Daleko před sebou jsem viděla malou tečku. Po chvíli mi došlo, že ta tečka je vlastně moucha. Vzlétávala do vzduchu a mizela z dohledu. Tuším, že tou mouchou byla babička.

Z běžícího pásu se stal pás pokladní. Byla jsem malá jako jogurtový nápoj. Předě mnou se vezla vajíčka a máslo. Prodavač je bral do ruky a skenoval je. Těšila jsem se, až to udělá i mně. Až se ozve to pípnutí. Ohrnovala jsem si rukávy, nahlížela do výstřihu, kontrolovala i pupík, ale čarový kód jsem jsem na svém těle nemohla najít.

Pás se zastavil.

„A co já?“ ptala jsem se prodavače.

„Do skladu.“

„Já nechci do skladu!“ křičela jsem. „Nechci zpátky! Já chci k zákazníkovi!“

Už jsem byla zase velká. Ležela jsem na pásu, pode mnou rozmačkaná vajíčka. Objevili se u mě dva muži, oba vypadající jako můj táta. Popadli mě v podpaží a vlekli mě neznámo kam.

Probudila jsem se uprostřed noci, trochu vyděšená, trochu zpoceaná. Moc jsem si přála, abych na ten sen do rána zapoměla.

„Ahoj babi! Tak si představ, dnes u mě byl zase ten pán, co si posledně přál mýdlo s vůní psí srsti!“ hlásila jsem hned ode dveří.

„Přál si další balení?“

„Právě že ne, reklamoval to první. Chce, aby na něm ta vůně po vykoupaní tolik neulpívala. Zřejmě mu to způsobuje potíže. Někteří psi z okolí na něj prý vrčí a feny se zase až moc lísají.“

Babička se zasmála. Měla ráda moje příhody z Ulité mýdlárny. Byla to právě ona, kdo mě v nápadu vyrábět lidem mýdla na přání nejvíc podpořil. Kdybych o mýdlech a o zákaznících nezačala mluvit sama, byla by se mě určitě zeptala, jaké mám nové objednávky a jak se mi s nimi daří.

Babička se nikdy ničemu nedivila a nikdy nic nehodnotila, nad jejími zvyklostmi však žasli skoro všichni. Měla totiž ve svém bytě všechno popletené. Stěny, nábytek, nádoby, vanu, rám zrcadla i záchodové prkénko. V oknech visely pletené záclony s velkými oky,

skrže které mohlo do pokoje pronikat světlo. V popletené knihovničce měla každá kniha svůj vlastní pletený obal s vyšitým názvem titulu a jménem autora. Nože měly popletené rukojeti, stejně tak zubní kartáček.

Také babička na sobě neměla nikdy nic jiného než vlastnoručně pletený oděv. Dnes byla oblečena ve svém oblíbeném, křiklavě žlutém svetru s bambulkami a v bílých kalhotách z mohérové příze, které se barvou i kvalitou tolik podobaly jejím rozčepýřeným krátkým vlasům. Nohy jí hřály červené papuče. Seděla na popleteném křesle, nohy natažené na popleteném taburetu a poplétala zrovna stojan na noviny, který jí můj táta věnoval k nedávným narozeninám.

Co ji znám, pletla vždycky. Ne tedy, že by nedělala nic jiného. Chodívala se mnou často na procházky, do divadla i do kina, ale jehlice do rukou alespoň jednou za den vzala. Táta si vzpomíná, že když byl ještě hodně malý, jejich byt vypadal normálně, ale jistý si tím není. Kromě toho, že babička upletla již spoustu svetrů, ponožek, šál a rukavic pro všechny své známé i pro známé svých známých, nastřádala za ta léta práce několik kompletních převleků pro celý svůj byt. Uskladňuje je na půdě s popletenými trámy. A tak stěny i nábytek mění barvu svých vlněných potahů podle barev stávajícího ročního období.

Dnes je tu vše v odstínech hnědé, červené, oranžové a žluté. Sem tam tmavě zelená. Venku šíleně prší a já jsem moc ráda, že je středa. To totiž vždycky zavírám mýdlárnu už ve čtyři a podvečer trávím s babičkou. S tátou sem ještě chodíme v neděli na oběd, ale mně je asi nejlíp, když jsem tu s ní sama.

Někdy si povídáme, někdy mlčíme a je jen slyšet, jak o sebe cinkají jehlice. Občas si čteme každá jinou knihu, jindy předčítám nahlas. Nejraději si však čteme myšlenky, ale někdy si schválně vybereme nějakou vrakovou literaturu, čteme o potopených lodích a nehledáme v tom žádnou hloubku.

Mám s ní společnou řeč. S ní, s Matějem a pak už s nikým jiným. Když mám mrzutější náladu, jsem nespokojená, že takových lidí

neznám víc. Potom si ale vždy uvědomím, že mít tolik příležitostí k hovoru ve společné řeči je vlastně přepychové. Někteří lidé musí mluvit celý život pouze řečí obecnou a nikdy nepotkají nikoho, kdo by jejich osobní řeči doopravdy rozuměl.

Babička bydlí v posledním patře čtyřpatrového nájemního domu. Matěj je její soused z protějšího bytu a také můj dobrý kamarád. Občas se k nám nějakou tu středu nebo neděli připojí, popíjí s námi čaj a oblažuje nás svým pozitivním přístupem snad ke všemu, s čím se v životě setkává. I on, jakožto babiččin oblíbenec, má ve skříni pěknou řádku svetrů. Další obyvatelé domu také vlastní pár pletených věcí od babičky, s těmi se už ovšem moc nestýkám, pouze si vyměňujeme pozdravy. „Dobrý den“ za „ahoj“.

Svlékla jsem si bundu. Ve skříni mi sice visí pletený kabát od babičky, ale musím přiznat, že mám ráda i jiné materiály než vlnu. Třeba šusták. Bundu jsem pověsila na věšák v předsíni a natáhla jsem se vedle babiččina křesla na koberec z hnědozlaté melanžové příze. To bylo moje oblíbené místo. Ráda jsem si na zemi protahovala záda a tady díky vlně nešla od podlahy zima.

Tuším, že se najdou lidé, kteří by tohle babiččino pletené království považovali za kýčovitě. Já sama nevím, co bych si pomyslela, kdybych sem vstoupila poprvé. Ale věřím, že díky doteku by si vlna získala na svoji stranu skoro každého. Svou měkkostí a jemností, z těch kousavých totiž babička nepletla. Válela jsem se tu po koberci už jako dítě a představovala si, že jsem skřítek žijící v ovčí srsti.

Babička odložila jehlice. „Rozárko, měla bys vědět, že mi včera přišel dopis.“

„A co se v něm píše, babi?“ ptala jsem se, zatímco jsem si pokládala chodidla za hlavu. Nádherný pocit, protáhnout se po dni, kdy jen stojím a skláním se nad přísadami do mýdel.

„Píše se v něm, že už musím odejít.“

Vrátila jsem se nohama zpátky na zem a chvíli jen bez hnutí ležela. Pak jsem se pomalu zvedla a přitom na ni upírala zrak. Stála jsem

naproti ní a najednou jsem si všimla, že se ten její žlutý svetr s bambulkami za poslední dny buď vytáhl, nebo že je strašně maličká. Takhle drobná určitě nebývala. „Kam musíš odejít, babi?“

Pousmála se. „Myslím úplně odejít, Rozárko.“

Slyšela jsem babičina slova, ale nedokázala jsem vstřebat jejich význam. Myslela jsem, že se naše dnešní setkání bude odehrávat podle dobře známého scénáře, který mám tolik ráda a který bych zvládla odžít beze změny ještě tisíckrát. Místo toho najednou slyším věty, které do tohoto scénáře nepatří. Pokládají základy nového příběhu, před nímž se moje duše utíká třást do kouta. Kontrolu nade mnou tedy přebírá autopilot. „Za jak dlouho?“ zeptala jsem se.

„Vidíš, datum jsem si nezapamatovala...“ přiznala, sáhla do kapsy svého žlutého svetry a vyndala z ní několikrát přeložený papír. „Tak je tu psáno, že od včerejška za tři týdny,“ četla klidně.

„Ne, babi, to ne.“

Autopilot v řídicím centru mého mozku odmítá věřit jakýmkoliv informacím, co se mu nelíbí, a dušička se stále třese v koutě.

„Rozárko, zlatíčko, posaď se,“ vybídla mě babička a sundala nohy z taburetu. Přisunula jsem ho co nejbliž k ní a sedla jsem si na něj. „Budeme se spolu muset rozloučit, Rozárko. Na nějaký čas. Já ještě patřím k těm, co věří, že to není navždy, víš?“ řekla a něžně mi dvěma prsty založila pramínek mých světle hnědých vlasů za ucho. „Smutek k tomu všemu patří. Člověk se nerad něčeho vzdává, nelíbí se mu, když se život mění... Z toho dopisu mám ale radost, velkou radost,“ usmívala se.

„Radost?!“ vykřikla jsem nevěřičně.

„No bodejť by ne? Odejítí není ani uspěchané, ani nebolí. Toho jsem se vždycky bála, že mě to bude jednou bolet... No a teď už je na to odejítí taky dobrá doba!“

„Dobrá doba? Babi, o čem to mluvíš?“ rozčílila jsem se.

Na rozdíl ode mne byla babička Erna naprosto vyrovnaná. Mluvíla se mnou, jako kdybychom jen pokračovaly v hovoru o mýdle se zápachem psí srsti.

„Babi, vždyť k tomu, abys odešla, nemáš žádný důvod! Jsi zdravá, máš mě, tátu, Matěje a spoustu dalších přátel. A můžeš uplést ještě tolik svetrů!“

„To sice můžu, to je pravda, Rozárko, ale nerada bych se jednou dočkala toho, že už neudrším jehlice v ruce.“

„Ale proč zrovna už za tři týdny? Proč ne třeba až za pět let?“

Odpovídala mi trpělivě, jako malému dítěti. „Protože se tak píše v dopise, Rozárko, a co je psáno –“

„Může být napsáno i něco jiného. Zítra zajdu za Autorytou a požádám ho, aby napsal něco, čím odejítí odložíme.“ Řekla jsem to tak rozhodně a sebejistě, až mě to samotnou překvapilo. Vlastně vůbec nechápu, odkud ke mně ten nápad přišel. Autorytu jsem ještě nikdy nenavštívila.

Cítila jsem obrovskou potřebu něco udělat. Nejlépe hned. Babičce se ale po tváři mihlo leknutí.

„Půjdu tam, jenom pokud mi to dovolíš, babi,“ pronesla jsem už o poznání mírněji.

Babička pokrčila rameny. „Když dostanu psaní, že mám odejít, odejdu, Rozárko. A dostanu-li jiné, ve kterém bude, že mám počkat, tak počkám. Ať už se stane to, či ono, stavět se proti tomu nehodlám, na to už jsem stará, ne? No a ty, ty máš svoje svaté právo na vlastní přání, takže jestli se s ním vydáš za Autorytou, bránit ti nebudu.“

„Zní to, jako bys tu už zůstat nechtěla...“ odvětila jsem a přitom doufala, že mi to vyvrátí.

„Já si teď přeju hlavně poslechnout. Poslouchat ve tvých dvaadvaceti je hloupost, ale v mém věku už je to snad i moudrost,“ prohlásila a po tváři se jí rozlil úsměv.

Objala jsem ji a přitom jsem pomalu nechala svou duši, ať se vrátí zpátky na své místo. Trochu se mi ulevilo. Možná mi tím babička chtěla sdělit něco jiného, možná mluvila spíš pro sebe, ale já jsem si její slova vyložila tak, že jsem ještě dost mladá na to, abych se podřizovala nějakým dopisům. Věděla jsem, co mám dělat:

přesně formulovat své přání a sdělit je Autorytovi. Ten plán mě uklidnil. Babička se na cestu dosud nevydala, a tak je ještě čas něco dělat, není důvod se loučit a plakat. Navíc, v tomhle bytě jsou jen pleťné kapesníky a ty jsem si zrovna neoblíbila.

„Kdy se chystáš o tom povědět tátovi?“ zeptala jsem se.

„Zkusím mu to říct v neděli. Uvidíme, jestli to uslyší.“

„Třeba mu nakonec nebudeš muset nic říkat.“

Pohladila mě po hlavě.

„Babi, nechovám se teď jako on, že ne?“ napadlo mě, a jako kdyby mi při té myšlence trochu poskočil žaludek.

„Jak to myslíš, Rozárko?“

„No jako... vždyť víš. To, že nechci, abys už odešla.“

Babička se trochu smutně pousmála. „Pokud se nechystáš přivázat mě vlnou k posteli, abych odejít nemohla, tak ne, nejsi jako on.“

„To by jako šlo?“ Popravdě, sama nevím, do jaké míry jsem tu otázku myslela jako žert.

Zavrtěla hlavou. „Když má duše odejít, vždycky si k tomu najde skulinku.“ A pak se podívala někam nahoru ke stropu. Tak jako vždycky, když se chystala vyprávět o něčem, co se stalo už dávno.

„Pracovala jsem nějaký čas jako ošetřovatelka v nemocnici, už si ani nevzpomínám, ve které. Ale dobře si pamatuji ty staré i mladé chudáky, a že jich tam bylo. Seděli v lavorech a pomalu do nich zkapávali.“

„To musel být příšerný pohled.“

„Spíš žalostný. Nemohli jsme jim pomoci jinak, než je několikrát za den ošplíchat takovým roztokem. Teď už nevím, jestli byl zelený, nebo modrý, ale pamatuji si, že voněl jako mentolové bonbóny. Ti nemocní potom to sucho v těle tolik necítili...“ odmlčela se. „No, a nakonec jsme tekutinou z lavoru zalévali strom, který stál před nemocnicí. Byla to hrušeň a na jaře moc hezky kvetla.“ Babička se krátce zasníla. „Moc jsem si přála, aby místo toho utrpení mohli všichni odejít,“ dodala pak.

Oklepala jsem se, když jsem si to představila, a vzápětí jsem si také uvědomila, že o ošetřovatelce ještě nikdy nevyprávěla. Nahlas jsem jí ale nic neřekla. Byla jsem zvyklá, že čas od času, jen tak mezi řečí, zmíní nějakou událost ze svého mládí. Z doby ještě předtím, než se jí narodil můj táta. Události ale jedna do druhé nezapadaly. Kdyby se všechny ty střípky, co na sebe prozradila, poskládaly dohromady, muselo by její mládí trvat aspoň padesát let nebo by jej muselo prožít deset různých osob.

Nikdy jsem se jí neptala, jak to tedy vlastně bylo. Jestli byla cirkušačkou, novinářkou, nebo poštačkou, jestli žila v horách, nebo u moře. V jejích příbězích se také často objevoval nějaký chlapec, hoch, muž nebo pán. A jeden z nich zřejmě musel být mým dědečkem. Ani na něj jsem se však neptala.

Věřila jsem jejím historkám jen po tu dobu, co je vyprávěla. Asi proto, že jim sama tolik věřila a dokázala na mě ten pocit přenést. Pak už jsem se jimi nezabývala. Všimla jsem si, že její oči vypadají jinak, když mluví o věcech, které se staly nedávno, než když vzpomíná na mládí. Během vzpomínání vypadala, že se přenesla do snu. A já ty sny nechtěla rušit upozorňováním na to, že se možná vůbec nikdy nestaly. Vlastně jsem i doufala, že si to sama babička nikdy neuvědomí.

„Už půjdu, babi,“ rozhodla jsem se. „Musím si rozmyslet své přání a domluvit se s Vidou, aby za mě zítra zaskočila v mýdlárně. Stavím se za tebou, hned jak bude u Autority rozhodnuto.“ Políbila jsem ji na čelo. „Snad přinesu dobré zprávy...“ dodala jsem polohlasně.

„Určitě přineseš.“

Teprve když jsem za sebou zavírala popletené dveře babiččina bytu, padl na mě opravdový strach. Chvilí jsem váhala a pak se přeci jen zastavila u protějších dveří a zazvonila jsem na Matěje. Znáám ho od dětství. Dřív tu bydlíval s rodiči, ti se však před pár lety při jednom jarním úklidu vyklidili a byt mu přenechali. Matěj si v něm zařídil pracovnu, ve které navrhuje a vyrábí deskové hry.

Vždycky dokážu rozeznat, jestli je zrovna ve fázi, kdy něco nového vymýšlí, nebo zda se už pustil do výroby. Když se nová hra teprve rodí v jeho hlavě, potkávám ho třeba i dva týdny s nepřítomným pohledem zapíchnutým kdesi v dálce. A i když třeba pro ten den již s prací skončil, odmítá si svůj pohled vyzvednout a vrátit jej na své místo. Člověk pak musí vynaložit velké úsilí, aby si získal jeho pozornost.

Nejraději mám období, kdy Matěj maluje, vyřezává a lepí a pod jeho rukama vznikají hrací plány, figurky, kostky a žetony. Občas ho přitom pozoruji a ve zcela výjimečných případech od něj dostanu i povolení k výpomoci. Vždy se zkoumavě dívá střídavě na mě a na tu malou figurku, kterou mi hodlá svěřit k nalakování, jako kdyby odhadoval, jestli jsem schopná napáchat nějaké škody. Chová se ke mně jako k mladší sestře, a přitom jsme stejně staří. Moc dobře ví, že jsem zručná, ale jakmile jde o jeho deskové hry, musí mít všechno pod absolutní kontrolou.

Ve chvíli, kdy je prototyp hotový, nastává ještě testovací fáze. Matěj vždy přinese hru mezi své přátele, vysvětlí jim pravidla, posadí se za ně a beze slova je pozoruje, jak hrají. Poznámky si nepíše, jen se dívá. A ještě ten samý večer buď začne pracovat na úpravách a vydrží nad nimi sedět až do ranních hodin, anebo sezná, že hra je perfektní, a spokojeně usne.

Matěj si dokáže vyhrát se vším. Má ovladač asi s dvaceti tlačítky, jimiž řídí skoro všechno ve svém bytě. Rozsvěcování a zhasínání světel, větrák, rádio, rychlovarnou konvici i žaluzie. Také teď, pokud by byl doma, pravděpodobně by jen zmáčkl ze své pracovní tlačítka a vstupní dveře by se mi samy otevřely.

Momentálně tam ale nebyl. Zazvonila jsem ještě jednou a nic se nestalo. Možná hledal někde v okolí svou hlavu. Nebo se procházel s Ninou. Venku pršelo, což by tomu odpovídalo. Škoda, zrovna teď by mi pomohlo, kdybych se mu mohla svěřit.

Opustila jsem tedy dům a ještě se venku rozhlížela, jestli náhodou nezahlédnu tělo bez hlavy, jak leze po chodníku po čtyřech,

nahmatává odpadkové koše a šmátrá v nich. Nikoho jsem ale neviděla, a tak jsem si zavázala pod bradou kapucu od bundy a utíkala v dešti domů, do paneláku stejně šedého jako dnešní obloha, který se nachází jen o pár ulic dál.

Z tátova pokoje se ozývala elektrická kytara. Zaklepala jsem a nakoukla dovnitř. Táta se trochu lekl, protože klepání zjevně přeslechl. Pozdravili jsme se a já ho zase zavřela do jeho růžového království. Tátův pokoj byl totiž původně můj. Když jsem byla malá, ale už dost velká na to, abych nespala s rodiči v ložnici, připravili mi pokojíček jako pro princeznu. Tou jsem se totiž tenkrát cítila být. Natřeli stěny na růžovo, pořídili závěsy s poupátky a před bílou postel položili růžový pletený koberec od babičky. Co jsem ale v té době nejvíc ocenila, byl dvouramenný lustr se clonítky ve tvaru labutí.

Ve dvanácti mi však pomalu začínalo připadat, že existují mnohem zajímavější osudy než ty princeznovské a taky že jsem asi na ten lustr už moc velká. Brzy mi však mysl zaneprázdnily jiné starosti, a tak na pubertální protesty proti labutím vůbec nedošlo. Moje maminka totiž jednoho večera usnula a ráno už se neprobudila, s čímž se táta dodneška nesrovnal.

Je to už skoro deset let, co máma oddechuje v ložnici, úplně stejná jako v den, kdy jsem ji naposledy viděla bdící. Všímám si, že jsem jí čím dál víc podobná a napadá mě, zda jednou přijde doba, kdy si někdo bude moci pomyslet, že já jsem matka a ona dcera.

K tomu, aby takhle beze změny mohla spát ještě třeba dalších sto let, nepotřebuje nic jiného než vzduch. Každý den jí v ložnici větrám a několikrát do týdne ji oprášuji. Táta k ní do pokoje chodí každý den, ale vyvětrat jí nebo setřít z ní prach ho nenapadne. Sedá si k ní na postel a jen se na ni dívá, ale párkrát jsem ho i slyšela, jak k ní mluví. Mnohokrát jsme se spolu pohádali, když jsem ho prosila, abychom mámě už konečně odebrali vzduch a pohřbili ji, jako to dělají všichni normální lidé, kterým příbuzný usne navěky. On o tom ale nechce ani slyšet. Asi před rokem jsem to s ním po jedné větší hádce vzdala a od té doby jsme už o tom nemluvili.

Táta je přesvědčen, že se máma ještě probudí. Tvrdí, že každé pravidlo má svou výjimku a tou výjimkou může být právě mámin případ. Má také teorii, že „navěky“ nemusí nutně znamenat „navždy“ a každý den tedy čeká, kdy mámina etapa spánku skončí.

Od té doby, co máma usnula, začal i táta spát více než dřív. Ve všední dny většinou uléhá v osm večer a soboty a neděle zase skoro celé proleží. Nikdy už ovšem v ložnici. Nejdříve se se svou peřinou přestěhoval do obýváku a pár týdnů spal na gauči. Brzy ho z toho ale začala bolet záda. Navíc jsem ho z jeho dlouhého snění rušila, protože máme obývací pokoj propojený s kuchyní a s chodbou od hlavního vchodu. Budilo ho každé zavržení dveří nebo otevření skříňky, a tak jsme si tedy lůžka vyměnili. On sídlí v dětském pokoji, ve kterém ho dodnes nenapadlo vyměnit ani závěsy s poupátky. Labuť už svítí jenom jedna, což mu také nevádí. Já teď spávám v obýváku a vadí mi to dost. Ráda bych měla svůj klidný kout, kus domova, kde bych se jako doma cítila, jenomže my žijeme provizorně, a to asi až navěky. A největší klid a prostor má u nás paradoxně máma. Bohužel to nedocení.

V prvních letech od mámina usnutí jsem si občas představovala, jaké by to bylo, kdybychom ji pohřbili a táta si třeba našel novou ženu. Strašné představy o zlém maceše se v mé hlavě střídaly se sněním o hodné milé paní, která to u nás oživí a zútulní. Trochu jsem se za ty myšlenky styděla. Měla jsem pocit, jako kdybych jimi mámu zrazovala. Nemohla jsem si ale pomoci. Lákalo mě překazit tátovu snahu udělat z našeho bytu muzeum a z nás třech exponáty. Plán jsem mu však tak jako tak narušovala tím, že jsem dospívala. Dodnes neví, co si počít s tím, že mi už dávno není dvanáct, protože naše komunikace vypadá, jako kdybychom byli každý vystavený v jiné vitríně a mluvili spolu přes sklo.

S tátou bylo ale vždycky těžké se domluvit. Dost možná to s ním pořádně svedla jenom máma. Nikdo si nemůže být jistý, že se to, co mu říká, k jeho uším opravdu dostane. A pokud už se to podaří, je možné, že se to po cestě trochu pozmění.

Maminka se například naučila, že mu nákupní seznam nesmí diktovat, ale musí mu ho napsat. To jsem od ní odkoukala, a tak máme ledničku plnou barevných nalepovacích papírků s různými vzkazy a upomínkami. Také mu dokázala stejnou informaci podávat několikrát a pokaždé jinými slovy, že ji táta nakonec vždy vzal na vědomí. Tuhle máminu schopnost jsem si ale ještě neosvojila.

Otec se v životě neúčastnil mnoha návštěv a schůzek, dokonce ani takových, které sám naplánoval. Dušoval se, že mu o nich nikdo neřekl, ačkoli opak byl pravdou. Také často mamince něco odsouhlasil a pak tvrdil, že se přeci domluvili na něčem jiném. Většinou ale uznal, že chyba byla asi na jeho straně, a za způsobené potíže se jí omlouval růžemi.

Přinášel jí růže i preventivně. Nikdy si totiž nebyl jistý, jestli se zrovna má či nemá za co omlouvat. Maminka se pokaždé usmála, dala růžičku nebo celý pugét do vázy a políbila ho na čelo. Pamatuji si, že na sebe nikdy nekřičeli a že u nás vždycky byla aspoň jedna růže. Vzpomínám si i na období, kdy tátova nedorozumění byla tak

četná, že to v našem obýváku vypadalo jako v dobře zavedeném květinářství.

Došlo mi, že to je vlastně jediná změna, již táta od usnutí maminky provedl – růži domů už nikdy nepřinesl. Jinak zůstalo vše při starém. Stále pracuje jako městský zahradník a do práce střídá tytéž tři kostkované košile jako před lety, jen už jsou na několika místech zašíváné. Pořád se také baví hrou na elektrickou kytaru. Zajímavé ovšem je, že úroveň jeho hraní se pozastavila, což vůbec neodpovídá tomu, jak často hraje. Podezírám ho, že se svědomitě naučil celou řadu špatných hmatů, které teď tak rád používá. Jeden špatný hmat jsem právě přes tenké stěny pokoje zaslechl.

Hodiny na stěně ukazovaly půl šesté. V našem paneláku bydlí děti, a tak je volání povoleno jen do sedmi. Oddychla jsem si, že jsem všechno začala řešit včas, protože Vida bydlí až na opačné straně města a jet za ní by se mi nechtělo.

Přiložila jsem rozevřené dlaně k ústům, aby se můj hlas lépe rozléhal.

„VIDÓÓÓ! JEDNA, JEDNA, OSM, SEM! MŮŽEŠ ZA MĚ VZÍT ZÍTRA OD RÁNA MÝÝÝDLÁÁÁRNUUU?“

„ANOOO!“ odpověděl Vidin hlas. Tím náš rozhovor skončil.

Při osobním hovoru Vida tak stručná nebývá, ale obě nemáme volání příliš v lásce a uchylujeme se k němu jen v krajních případech. Vadí mi jednak to hulákání, ze kterého bývám často ochraptělá, a také fakt, že moje okolí ví, co právě řeším. Sice neslyší odpovědi toho, komu volám (to zas slyší jeho sousedé), ale i tak už je to pro mě nepříjemný zásah do soukromí. Někteří lidé volají druhému v šifrách nebo zkratkách, ale jsou i tací, již se ničím netají. Jednou jsem v parku slyšela volat mladého muže: „MILÁČKU? KDY UŽ UVIDÍÍM TU TVOJI PRDELKUUU?“ Jsem velmi vděčná za zákony, které nejenže omezují čas, kdy se smí volat, ale určují i místa, na nichž se volat vůbec nesmí.

Sedla jsem si na gauč s papírem a tužkou a začala psát své přání, které hodlám zítra ráno vyslovit před Autorytou. Hledala jsem

správnou formulaci, přičemž jsem střídavě ohlodávala tužku a nehty.

O Autorytech toho moc nevím. Dokonce u nich zatím nebyl ani žádný z mých blízkých. Nebo se mi o tom alespoň nikdo nezmínil.

Mezi lidmi panuje určitá pověřčivost ohledně návštěv Autorytů. Někteří se obávají, že když na toto téma s někým pohovoří, žádná přání se jim už nikdy nesplní. Přitom je to hloupost. O tom, jestli se přání splní, nebo ne, se rozhodne již během jejich návštěvy. Pak už se mohou bavit s kýmkoliv a o čemkoliv, jak chtějí, a výsledek tím stejně neovlivní. Autoryta přání při jejich společném sezení buď napsal, nebo nenapsal, to je celé. Navíc je obecně známé, že nemá smysl chodit se stejným přáním k Autorytovi dvakrát.

Tajemství kolem Autorytů má akorát ty následky, že pak lidé jako já moc nevědí, jak si setkání s nimi představit. Jasně, ze základního vzdělání vím, že si musím nejdříve obezřetně stanovit přání, najít si příslušného Autorytu podle značky na dveřích svého rodného domu a před ním pak přání pronést. Autoryta se mi podívá do očí a bude do nich hledět tak dlouho, dokud se nerozhodne. Potom buď řekne: „Ne, to nenapiši,“ čímž moje návštěva neúspěšně skončí, nebo vezme do ruky Pero plnicí a na papír vyryje, oč jsem ho žádala. V ten moment je už přání v podstatě uskutečněno.

Na tomhle základě se všichni shodují. Dále ovšem kolují různé fámy. Vida mi jednou vykládala, že se prý známý jejích rodičů musel dívat Autorytovi do očí celý měsíc. S ohledem na všechny tělesné potřeby to pokládám za pěknou blbost a nechápu, jak je možné, že se něco takového mezi lidmi vůbec povídá. Také někde slyšela, že prý setkání s Autorytou probíhá uvnitř prázdného sudu, ve kterém je vlhko, plíseň, tma a tak málo místa, že je člověk v podstatě nalepený na Autorytův nos. Další nesmysl...

Nikde se také neuvádí, kolik těch Autorytů vlastně je a jaká je po nich poptávka. Není dostupná žádná statistika, a tak se tedy neví, jestli člověk se svým přáním právě nezabírá Autorytu někomu jinému, jehož přání je třeba závažnější. Ne každý se ale touto otázkou